

Orthen

Orthen 113-117

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, O - 3705?, 3707	Bouwjaar : XIXd
Eigenaar : Kerkorgelbouw Pels en Van Leeuwen B.V.	Architect :
Huidige functie : kloostercomplex	Oorspr. functie : bedrijfsruimte
Verbouwingen : XXB	
Archief :	

Beschrijving

Algemeen:

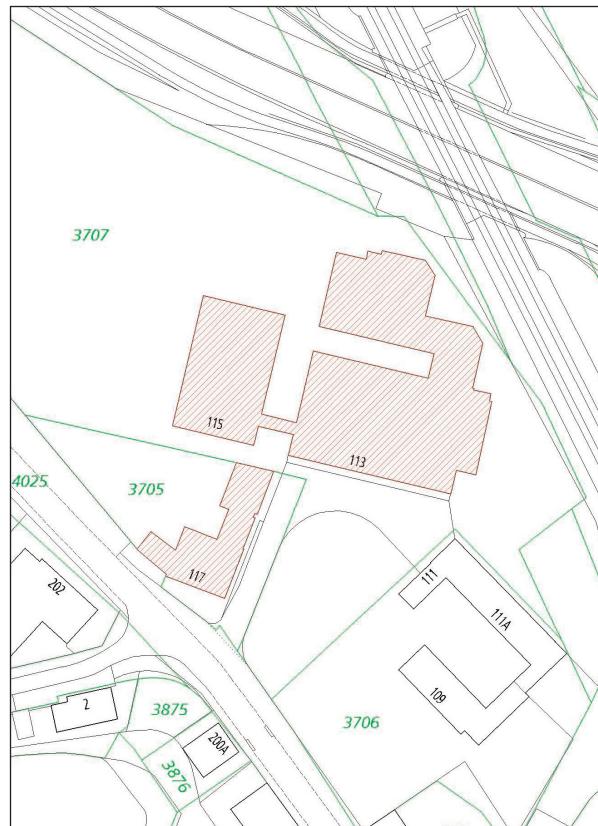
Dit voormalige kloostercomplex aan de straat Orthen bestaat uit een aantal afzonderlijke gebouwen en dateert uit de late negentiende-eeuw. De meest in het oog springende gebouwen zijn Orthen 113 en Orthen 117. Beide gebouwen lijken qua detaillering sterk op elkaar. Orthen 117 heeft een L vormige grondslag en is aan de straat gelegen. Het L-vormige grondplan wordt gevormd twee bouwdelen. Het hoofddeel dat een begane-grond, een verdieping en een zolderniveau onder met leien gedekt zadeldak omvat is met de lange gevel op de straat georiënteerd. Het tweede bouwdeel dat hier dwars op geplaatst is, omvat een begane grond en een zolderniveau. Dit bouwdeel is eveneens voorzien van een met leien gedekt zadeldak.

Orthen 113 is een kolossaal gebouw met een U-vormig grondplan dat met de binnenplaats van de straat afgemeerde is. Het bouwdeel dat gericht is op de straat omvat net als de linkervleugel drie niveau's; begane-grond, eerste verdieping en zolder, onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak. De rechtervleugel omvat vier niveau's; begane grond, twee verdiepingen en een zolder, eveneens onder een met gesmoerde verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak. Het gebouw is voorzien van aanbouwen aan zowel de rechterzijde als de achterzijde. Op het terrein, dat deels van de straat is afgesloten door een monumentale muur, is verder nog een aantal bijgebouwen aanwezig.

Orthen 113

Voorgevel:

Deze witgeschilderde, min of meer neo-Romaanse lijstgevel is met uitzondering van de dubbele lijst, de geprofileerde bakgoot en het middenrisaliet met Vlaamse gevel zeer sober. De in kruisverband gemetselde en platvol gevoegde

gevel heeft een uitgemetselde plint, hoekrisalieten en elf vensterassen. Het rechterrisaliet telt drie vensterassen en vormt de kopse gevel van het dwarsgeplaatste vierlaagse bouwdeel. Het linkerrisaliet telt twee vensterassen. De vensteropeningen in de gevel hebben een anderhalf-stenen rondboog en een hardstenen onderdorpel. De vensters hebben houten kozijnen met een tweeruits halfronde bovenlicht en twee naar binnen draaiende drieruits onderramen. Deze ramen hebben een ojiefvormige weldorpel.

Het middenrisaliet met Vlaamse gevel markeert de entree van het gebouw en is voorzien van hoeklijsten. De portiek onder een rondboog bevat een deurkozijn met een halfronde tweeruits bovenlicht. Het kozijn op hardstenen neuten is voorzien van dubbele deuren die vermoedelijk uit

Straatgevel met rechterzijgevel nummer 117.

de bouwtijd dateren. De entree is toegankelijk met drie trapsteden. De hardstenen onderdorpel van het venster op eerste-verdiepingsniveau is opgenomen in een hardstenen waterlijst met aan de onderzijde een gemetselde lijst. Dit geldt ook voor de beide kleine vensters die de boognis in de Vlaamse gevel flankeren. De nis is voorzien van een heiligenbeeld. De Vlaamse gevel heeft gemetselde boognissen en een hardstenen afdekking.

De kopgevel van het dwarsdeel is een tuitgevel voorzien van een hardstenen afdekking. In de top van de gevel is een neo-Romaans tweelicht aanwezig.

Linkerzijgevel:

De in kruisverband gemetselde en wit geschilderde linkerzijgevel is onder te verdelen in twee delen. Het rechterdeel, een tuitgevel, is voorzien van twee hoeklisenen die overgaan in de met een klimmend boogfries gedecoreerde daklijn

Voorgevel en rechterzijgevel nummer 113.

van de gevel. Op begane grond- en eerste verdiepingsniveau zijn respectievelijk vier en drie vensteropeningen aanwezig. Zowel de vensters als de vensteropeningen zijn gelijk aan de vensters en de vensteropeningen in de voorgevel. Het zolderniveau heeft een grote neo-Romaanse vensteropening met samengesteld venster. Het linkerdeel van de gevel is tweelaags en heeft twee vensterassen. De vensters zijn identiek aan de vensters in de voorgevel. De gevel is afgesloten met een dubbele lijst en een geprofileerde bakgoot.

Linkerzijgevel nummer 113.

Rechterzijgevel:

De in kruisverband gemetselde en witgeschilderde rechterzijgevel is symmetrisch van opzet en heeft hoeklisenen en een middenliseen. De gevel is geleid met acht vensterassen. De vensters zijn identiek aan de vensters in de voorgevel. De gevel is aan de bovenzijde voorzien van een rondboogfries en een tandlijst. Op het begane grondniveau is in de late twintigste eeuw overnagenoeg de gehele breedte een eenlaags bouwdeel onder plat dak aangebouwd. Dit ging ten koste van zeven vensters.

Achtergevel nummer 117.

Achtergevel:

De achtergevel is slechts deels zichtbaar. De achtergevel van de rechtervleugel is een tuitgevel die in het midden voorzien is van drie vensters op de middenaas. Op eerste en tweede verdiepingsniveau bevindt zich ter linkerzijde een tweetal kleine vensters onder een steens rollaag. Het rechterdeel van de gevel gaat schuil achter een uitgemetseld rookkanaal. Op begane grond niveau is in de eerste helft van de twintigste eeuw een eenlaags bouwdeel aangebouwd. De gevel heeft een hardstenen afdekking.

Interieur:

Het interieur maakt geen deel uit van dit onderzoek.

Orthen 117

Het L-vormige bijgebouw is gelegen aan de straat. Stilistisch vertoont het pand grote overeenkomsten met Orthen 117, waaronder de vensters. De voorgevel is voorzien van een middentrikoniet en hoeklisenen. De gevel is geleed met vijf vensterassen en wordt afgesloten met een dubbele lijst en geprofileerde bakgoot. Het portiek met de voordeur in het midden van de gevel is identiek aan Orthen 117.

De rechterzijgevel is op het begane grondniveau voorzien van een eenvoudige deur (vernieuwd), twee vensters en een rondvenster. Deze vensters zijn ook op het eerste verdiepingsniveau aanwezig. De top van de tuitgevel is voorzien van een neo-Romaans tweelicht gelijk aan het tweelicht in de linkerzijgevel van Orthen 117. De daklijn is gedecoreerd met uitstekend muurwerk. De eenlaags dwarsbouw ter rechterzijde heeft een neo-Romaans venster en wordt afgesloten

Voorgevel nummer 117.

met een vereenvoudigde lijst en bakgoot. Ter rechterzijde is een moderne aanbouw onder plat dak gesitueerd.

De linkerzijgevel gaat deels schuil achter de tuinmuur. Het eerste verdiepingsniveau is voorzien van een venster, de top is identiek aan de top van de rechterzijgevel.

Het zicht op de achtergevel is belemmerd. Zowel op het begane grondniveau als op het eerste verdiepingsniveau zijn drie vensters zichtbaar. De gevel heeft een lijst die identiek is aan de lijst van de voorgevel. Het met leien gedekte dak-schild is voorzien van vier kleine dakramen.

Redengevende omschrijving

Het complex heeft monumentale waarde vanwege de gevallen, de bouwmassa, de situering en als ensemble. Van bouw- en kunsthistorische waarde de neo-Romaanse bouwstijl en de verschillende decoraties. Het complex heeft tevens sociale- en historische betekenis als voormalig klooster.

Datum verkenning: 6 november 2003

Fotografie: A.G. Oldenmenger

Veldwerk: A.K. Hemmes en

A.G. Oldenmenger

Tekst rapportage: A.G. Oldenmenger